

Gorzów Wlkp., 07 sierpnia 2025 r.

PS-VIII.431.15.2025.MDzi

Pani
Justyna Kwaśniewska
Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Bojadłach

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2025 r., poz. 49) oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz.U. z 2015 r., poz. 1477) - Zespół kontrolny w składzie:

1. **Magdalena Dziadas** - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 180 - 1/2025 z dnia 12 czerwca 2025 r. – przewodnicząca Zespołu kontrolnego;
2. **Sylwia Czujko - Bury** - Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 180 - 2/2025 z dnia 12 czerwca 2025 r. – członek Zespołu kontrolnego

przeprowadził czynności kontrolne w okresie od 16 czerwca 2025 r. do 14 sierpnia 2025 r., w tym jeden dzień (tj. 16 czerwca 2025 r.) w Ośrodku Pomocy Społecznej przy ul. Sulechowskiej 35, 66-130 Bojadła.

Kontrola została zrealizowana zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Lubuskiego Rocznym Planem Kontroli na 2025 rok. Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Zakresem kontroli objęto sposób realizacji wybranych zadań gminy z zakresu wspierania rodziny.

Kontrola obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2024 r. do 15 czerwca 2025 r.

Dokonano wpisu do księжки kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w obecności Pani Justyny Kwaśniewskiej - Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach, udzielającej wyjaśnień podczas kontroli.

Wójt Bojadł, na podstawie wydanego zarządzenia z dnia 28 grudnia 2018 r., (Nr 0050.82.2018), upoważnił Panią Justynę Kwaśniewską - Kierownika OPS w Bojadłach do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

W szczególności ocenie poddano następujące zagadnienia:

1. Kwalifikacje i szkolenia asystenta rodziny.
2. Tworzenie i rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej.
3. Zaangażowanie w interdyscyplinarne działania służące reintegracji rodzin przeżywających problemy w sprawowaniu funkcji opiekuńczo - wychowawczej.
4. Realizacja zadań asystenta rodziny, określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923 ze zm., Dz.U. z 2024 r. poz. 1829), zwanej dalej ustawą „Za życiem”.

Do oceny powyższych zagadnień przyjęto:

- dokumenty udostępnione kontrolującym oraz dodatkowe wyjaśnienia pisemne Kierownika jednostki złożone w toku czynności - w dniu kontroli w siedzibie kontrolowanego, tj. 16 czerwca 2025 r., oraz przekazane za pośrednictwem poczty elektronicznej - 12, 24, 25 i 26 czerwca 2025 r. oraz 8 i 21 lipca 2025 r.
- dokumentację pozyskaną z Centralnej Aplikacji Statystycznej za I i II półrocze 2024 r., tj.: resortowe sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonywania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz jednorazowe sprawozdanie pod nazwą: Informacja o rodzinach z bezradnością opiekuńczo-wychowawczą i poradnictwie koordynowanym przez asystentów w ramach ustawy „Za życiem”.

Podczas czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji wybranych losowo 4 rodzin objętych opieką asystenta rodziny z uwagi na trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, tj.:

- rodzina nr 1 (dzieci nr 1a, 1b, 1c) – niezaradność życiowa, uzależnienie od alkoholu, przemoc, problemy opiekuńczo – wychowawcze, współpraca z asystentem zakończona pozytywnie;
- rodzina nr 2 (dzieci nr 2a) – niezaradność życiowa, problemy opiekuńczo – wychowawcze – współpraca z asystentem trwała nadal;
- rodzina nr 3 (3a, 3b) niezaradność życiowa, problemy opiekuńczo – wychowawcze, współpraca z asystentem rodziny zakończona ze względu na nierealizowanie przez rodzinę wyznaczonych celów, dzieci w pieczy;
- rodzina nr 4 (dzieci nr 4a, 4b) – niezaradność życiowa, uzależnienie od alkoholu, problemy opiekuńczo – wychowawcze, współpraca z asystentem nadal trwała na rzecz powrotu dzieci do domu – dzieci w pieczy.

Ocena skontrolowanej działalności:

1.1. Kwalifikacje asystenta rodziny¹

Na podstawie przedłożonej podczas kontroli dokumentacji ustalono, że w okresie objętym kontrolą OPS zatrudniał 1 asystenta rodziny - od 15.04.2015 r., umowa na czas nieokreślony (3/4 etatu). Asystent rodziny posiadał wykształcenie licencjackie na kierunku Pedagogika w specjalności wychowanie przedszkolne i nauczanie początkowe oraz wyższe magisterskie na kierunku pedagogika w specjalności – pedagogika pracy i zarządzanie zasobami ludzkimi. W aktach osobowych asystent rodziny posiadał

¹ art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

dokument potwierdzający weryfikację z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.

Na podstawie analizy dokumentacji, Zespół kontrolujący stwierdził, że asystent rodziny zatrudniony w kontrolowanej jednostce spełniał wymagania kwalifikacyjne, zgodnie z wymaganym przepisem ustawy.

Akta kontroli: 14-23, 451-452

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Uczestnictwo asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje

W toku kontroli zbadano również kwestię systematycznego podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny w zakresie pracy z dziećmi lub rodziną, a w szczególności przez udział w szkoleniach oraz samokształcenie². Analiza dokumentacji asystenta rodziny świadczącego swoje usługi wykazała, że w okresie objętym kontrolą podnosił swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach o tematyce m.in.:

„Mediacje rodzinne i małżeńskie z elementami prawa”, „Trener rozwoju emocjonalnego dzieci i młodzieży z elementami socjoterapii i psychoterapii”, „Podstawy prawa karnego, rodzinnego i administracyjnego z elementami wiedzy o wybranych patologiach społecznych”, „Mediacje sądowe i przedsądowe”. Asystent rodziny w okresie objętym kontrolą ukończył 3 semestralne studia podyplomowe z zakresu resocjalizacji i socjoterapii oraz 4 semestralne studia podyplomowe z logopedii. W dniu przeprowadzania czynności kontrolnych, Kierownik jednostki poinformowała na piśmie, że asystent rodziny podczas wykonywania swoich obowiązków służbowych korzystał z materiałów i rekomendacji skierowanych do asystentów rodziny opracowanych przez MRPIPS i Izabelę Krasiejko.

Akta kontroli: str.: 24-33, 451-452

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3 Obejmowanie rodzin opieką asystenta rodziny³

Podczas analizy dokumentacji w przedmiocie zachowania limitu rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, wzięto pod uwagę wykaz rodzin przedłożony w toku czynności kontrolnych.

Asystent rodziny zatrudniony był na 3/4 etatu. W okresie objętym kontrolą, obejmował wsparciem równocześnie maksymalnie 12 rodzin, tj. w limicie określonym w ustawie. Na przestrzeni 2024 r. i 2025 r. zakończył współpracę z 3 rodzinami.

Akta kontroli: str.: 443-450

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.4 Plan pracy z rodziną⁴.

Asystent rodziny powinien sporządzić, a następnie systematycznie modyfikować plan pracy z rodziną, który opracowywany jest we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym. Plan pracy z rodziną obejmuje wykaz koniecznych do

² art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

³ art. 15 ust. 4 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

⁴ art. 15 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

zrealizowania działań, a także zawiera terminy ich realizacji i przewidywane efekty.

Na podstawie analizy akt 4 rodzin (za okres objęty kontrolą) ustalono:

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

Analiza w/w dokumentacji wykazała, że wszystkie plany pracy z rodziną (dla rodzin nr 1,2,3,4) były sporządzane przez asystenta rodziny w okresach wskazanych, zgodnie z zapisem ustawy, tj. nie rzadziej, niż co 6 -miesiący. Dokumenty opracowane były wg jednego wzoru (w formie tabeli) i zawierały m.in.: datę sporządzonego dokumentu, dane teleadresowe rodziny i asystenta rodziny, wyznaczony cel główny, cele szczegółowe, działania krótko i długoterminowe, osobę odpowiedzialną za wykonanie działania lub instytucję oraz wyznaczony termin na realizację działania. Przy wyznaczonych działaniach zapisano m.in.: udział w zajęciach podnoszących kompetencje rodzicielskie, wizyty i konsultacje specjalistyczne, udział w spotkaniach w klubie AA, zaplanowane wizyty w innych instytucjach (Powiatowy Urząd Pracy, Szkoła, Przedszkole) itp. Przy każdym wyznaczonym ww. działaniu był wskazany termin na jego realizację. Ponadto asystent rodziny gromadził w teczkach rodzin (nr 1, nr 2, nr 3, nr 4) dokument pn.: „Sprawozdanie półroczne z pracy asystenta rodziny”, w którym znajdowały się m.in. szczegółowe zapisy dotyczące zrealizowanych (bądź powodów niezrealizowanych) działań wyznaczonych w planie pracy z rodziną. Pod każdym sporządzonym dokumentem planu pracy z rodziną widniały własnoręczne podpisy osób, tj. asystenta rodziny, pracownika socjalnego, rodziny, której plan dotyczył.

Ponadto ustalono, że wszystkie tečky rodzin zawierały cyklicznie prowadzoną przez asystenta rodziny dokumentację, tj.: notatki służbowe z przeprowadzonych spotkań z pracownikiem socjalnym, kuratorem sądowym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej - zawierającą aktualną sytuację rodzin i dzieci przebywających w pieczy zastępczej, okresowe oceny sytuacji rodziny, karty pracy asystenta z rodziną i na jej rzecz. Powyższa dokumentacja zawierała w treści zapisane informacje potwierdzające prowadzoną przez asystenta rodziny współpracę z pracownikiem socjalnym z jednostki oraz innymi przedstawicielami jednostek (kurator, pedagog szkolny, pracownicy PCPR itp.) – działających na rzecz danej rodziny. Zespół kontrolny ustalił, że powyższa dokumentacja zawierała szczegółowo zapisane informacje dot. sytuacji bytowej, finansowej, rodzinno - opiekuńczej, podejmowanych działań przez rodzinę i inne osoby na rzecz poprawy sytuacji rodziny itp. - stanowiąca konstruktywną podstawę do sporządzania kolejnych planów pracy z rodziną (bądź ich modyfikacji) dla badanych podczas kontroli rodzin (nr 1, nr 2, nr 3, nr 4).

Akta kontroli: str.: 34-183, 185-432, 457-460,

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.5 Placówki wsparcia dziennego⁵

Z analizy informacji zawartych w sprawozdaniach rzeczowo – finansowych za okres objęty kontrolą wynika, że na terenie Gminy Bojadła - nie funkcjonowały placówki wsparcia dziennego. Kierownik kontrolowanej jednostki, w wyjaśnieniach złożonych w trakcie kontroli 16 czerwca 2025 r., potwierdził ten fakt. Wskazał jednocześnie, że na terenie Gminy Bojadła - od kilkunastu lat - prowadzone są świetlice wiejskie dla dzieci i rodzin

---

⁵ art. 18, art. 176 pkt. 3, art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

z terenu gminy. W świetlicach tych podejmowane były działania w zakresie alternatywnych sposobów spędzania oraz organizacji czasu wolnego dla dzieci. Ośrodek rozpoczął czynności umożliwiające przekształcenie dotychczasowej świetlicy środowiskowej w miejscowości Bełcze w placówkę wsparcia dziennego, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny. Gmina posiadała pozytywną opinię Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej oraz Państwowego Inspektora Sanitarnego do uruchomienia placówki wsparcia dziennego. Obecnie trwają prace legislacyjne, związane z utworzeniem placówki, której otwarcie planowane jest na początek roku szkolnego 2025/2026. Asystent rodziny z jednostki miał podpisaną umowę zlecenie z gminą na prowadzenie świetlicy środowiskowej, która zostanie przekształcona w placówkę wsparcia dziennego. Ponadto ustalono, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach pozyskiwał (w okresie objętym kontrolą) środki grantowe, współfinansowane z EFS, ze Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania Między Odrą a Bobrem na projekt pn.: „Małe kroki, wielkie zmiany – aktywnie w gminie Bojadła”. Celem projektu była aktywizacja osób wykluczonych społecznie, w tym rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. W Ośrodku Pomocy Społecznej w Bojadłach powstała grupa nieformalna pn.: „Dobroczynni”, której organizatorami byli pracownicy socjalni oraz asystent rodziny z jednostki – stworzyli projekt pn.: „Silne dzieci – silne rodziny – wsparcie w trudnych chwilach”. Pozyskane środki finansowe na ww. projekt wykorzystano w celu podwyższenia kompetencji opiekuńczo – wychowawczych, m.in. na warsztaty specjalistyczne – terapeutyczne dla rodzin, wydarzenia integracyjne dla rodzin i dzieci z gminy Bojadła itp. W chwili obecnej Ośrodek Pomocy Społecznej w Bojadłach wraz ze Stowarzyszeniem „To -działa – My” złożyło kolejny wniosek o grant finansowy na organizację warsztatów i wsparcie społeczne dla rodzin z terenu gminy Bojadła.

Analizowane podczas kontroli akta 4 rodzin wykazały, że borykały się one m.in.: z problemami opiekuńczo – wychowawczymi i zamieszkiwały na terenie wiejskim z utrudnionym dostępem komunikacyjnym. Zespół kontrolny docenia podejmowane przez jednostkę działania wspierająco – wychowawczo – rozwojowe na rzecz rodzin i dzieci z terenu gminy, w świetlicach wiejskich stanowiących alternatywę dla funkcjonowania placówek wsparcia dziennego. Nie zmienia to jednak faktu braku realizacji zadania gminy w zakresie prowadzenia placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci, zgodnie z przepisami ustawy.

Kolejną stwierdzoną nieprawidłowością jest brak zapisów w „sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2024 rok” - wskazujących potrzebę utworzenia na terenie Gminy Bojadła placówek wsparcia dziennego. Nie przedstawiono potrzeb związanych z realizacją tego zadania także na 2025 rok.

Akta kontroli: 433 - 453

W kontrolowanym obszarze stwierdzono istotne uchybienia, polegające na:

- 1. Braku realizacji zadania gminy w zakresie prowadzenia placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. c) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**
- 2. Braku zapisu w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, na temat potrzeb związanych z realizacją zadań, dot. placówek wsparcia dziennego dla dzieci.**

1.6 Zapewnienie wsparcia dla rodzin będących w kryzysie przy wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej ⁶

Jak wynika z przepisu ustawy⁷, gmina ma obowiązek zapewniać rodzinom przeżywającym trudności dostęp do specjalistycznego poradnictwa.

Kierownik jednostki w pisemnych wyjaśnieniach poinformowała, że na terenie Gminy Bojadła rodziny, będące w kryzysie i borykające się z problemami opiekuńczo wychowawczymi, mają możliwość skorzystania z nieodpłatnego wsparcia specjalistycznego, m.in.: psychologa, radcy prawnego, specjalisty do spraw uzależnień. Asystent rodziny oraz pracownicy socjalni z jednostki, współpracujący z rodzinami i dziećmi, informowali o możliwości skorzystania z ww. bezpłatnych usług specjalistów i porad prawnych. Na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach w zakładce pn.: „Wsparcie specjalistyczne” znajdowały się wyszczególnione kategorie w obszarach, tj.: uzależnienie, przemoc, kryzys, pomoc psychiatryczna, pomoc psychologiczna, pomoc prawna, pomoc dla osób z niepełnosprawnością, pomoc dla osób pokrzywdzonych przestępstwem. W każdym z ww. obszarów znajdowały się szczegółowe informacje teleadresowe dot. instytucji świadczących usługi w powyższym zakresie. Zespół kontrolny stwierdził, że strona internetowa kontrolowanej jednostki była skonstruowana w sposób rzeczowy, czytelny, łatwo dostępny i adekwatny do potrzeb każdego zainteresowanego klienta. Zakładki tematyczne zawierały szczegółowe informacje i wnioski do pobrania o realizowanych działaniach i oferowanych usługach jednostki kontrolowanej (w tym specjalistycznych i poradnictwa). Kontrolujący uważają, że ww. strona internetowa pozytywnie wpływa na wizerunek jednostki, jako otwartej i przyjaznej dla interesantów z Gminy Bojadła.

W toku czynności kontrolnych w jednostce, Kierownik Ośrodka przedstawiła kontrolującym wykaz udzielonych usług specjalistycznych dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Na podstawie analizy ww. wykazu oraz akt w teczkach 4 rodzin (notatki służbowe, karty pracy, plan pracy z rodziną) ustalono, że:

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r., poz. 902).

W toku czynności kontrolnych dokonano oceny funkcjonowania rodzin wspierających formalnych na terenie Gminy Bojadła. Kierownik w wyjaśnieniach pisemnych poinformowała, że na terenie Gminy Bojadła nie funkcjonują rodziny wspierające formalne. Pomimo podejmowanych przez pracowników jednostki działań, mających na celu zachęcić osoby wspierające nieformalne do zostania rodziną wspierającą formalną – brak było chętnych osób (preferowały pozostać w formie anonimowej). Na stronie internetowej Ośrodka znajdowała się zakładka pn: “Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej”, zawierająca m.in.: informacje dot. funkcjonowania rodzin wspierających oraz ogłoszenia o naborze na rodziny wspierające wraz załączonym wnioskiem.

Reasumując, Zespół kontrolny stwierdził, że w okresie objętym kontrolą jednostka zapewniała wsparcie specjalistyczne i poradnictwo dla rodzin będących w kryzysie przy wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Jednostka prowadziła działania w celu pozyskania rodzin wspierających na terenie gminy. Niemniej jednak zespół rekomenduje zintensyfikowanie działań w celu pozyskiwania rodzin wspierających,

⁶ art. 9 i 10 ust. 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,

⁷ art. 176 pkt 3) lit. a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

działających w sposób formalny. Bardzo istotne jest bowiem, aby rodziny w potrzebie, poza pomocą asystenta rodziny, mogły również liczyć na wsparcie we własnym środowisku.

Akta kontroli: str.: 34-183, 185-432, 443-454,

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

Zespół kontrolny rekomenduje, aby:

1. zintensyfikować działania w celu pozyskiwania rodzin wspierających, których status jest uregulowany, zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

2. Zaangażowanie w interdyscyplinarne działania służące reintegracji rodzin przeżywających problemy w sprawowaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych ⁸

2.1. Uczestnictwo w posiedzeniach zespołów ds. okresowej sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz uczestnictwo w sporządzaniu planu pomocy dziecku umieszczonego w pieczy zastępczej⁹.

Z analizy dokumentacji 4 losowo wybranych rodzin (nr 1,2,3,4) wynika, że w okresie objętym kontrolą dzieci nr 3a, 3b (z rodziny nr 3) oraz dzieci nr 4a i 4b (z rodziny nr 4) przebywały w rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku rodziny nr 3, dzieci 3a i 3b w czerwcu 2024 r., zgodnie z Postanowieniem Sądu Rejonowego - zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Po umieszczeniu tych dzieci w pieczy rodzina nr 3 nie podejmowała dalszej współpracy z asystentem rodziny oraz nie wywiązywała się z realizacji wyznaczonych celów i działań w sporządzonym planie pracy z rodziną. Ponadto rodzina nr 3 złożyła 29 października 2024 r. do Ośrodka pisemne oświadczenie dot. rezygnacji z dalszej współpracy z asystentem rodziny na rzecz poprawy swojej sytuacji bytowej i powrotu dzieci do domu rodzinnego. Na wniosek asystenta rodziny do Kierownika jednostki - współpraca asystenta rodziny z tą rodziną została zakończona 30 października 2024 r. Asystent rodziny 16 grudnia 2024 r., brał udział w jedynym posiedzeniu zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w PCPR Zielona Góra dla dziecka nr 3a i 3b. W teczce rodziny nr 3 znajdowała się dokumentacja sporządzona przez asystenta rodziny m.in.: notatki służbowe z rozmów i spotkań z pracownikiem socjalnym, kuratorem, opiekunem w przedszkolu i wychowawcą szkolnym dzieci, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, policją na rzecz oceny sytuacji rodziny i sporządzania planu pomocy podczas ww. posiedzenia zespołu.

W przypadku rodziny nr 4, dzieci 4a i 4b w lutym 2025 r. zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. W chwili obecnej rodzina współpracuje z asystentem rodziny i podejmuje działania mające na celu możliwości powrotu dzieci 4a i 4b do domu rodzinnego. Asystent rodziny 25 czerwca 2025 r. brał udział w posiedzeniu zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka i sporządzaniu planu pomocy dziecku w PCPR Zielona Góra. Ponadtoteczka rodziny nr 4 zawierała sporządzane przez asystenta rodziny - notatki służbowe z rozmów

---

⁸ art. 8 ust. 1 pkt 7 oraz art. 47 ust. 6 i 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

⁹ art.15 pkt 18 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

i spotkań z pracownikiem socjalnym, kuratorem społecznym, koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej i innymi osobami w sprawie dziejących się (pomiędzy planowanymi spotkaniami w posiedzeniach ww. Zespołów) sytuacji w rodzinach biologicznych.

Na podstawie analizy dokumentacji rodziny nr 3 i nr 4 ustalono, że asystent współpracował z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz brał udział w organizowanych posiedzeniach zespołu ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i współdziałał w sporządzaniu planu pomocy dziecku.

Akta kontroli: 34-183, 185-432, 450-451

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono uchybień.

2.2. Opiniowanie ws. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej¹⁰

W toku prowadzonych czynności kontrolnych dokonano analizy dokumentacji badanych 4 rodzin w zakresie przekazywania do Sądu informacji o możliwości powrotu dziecka do jego rodziny, jak i wniosku o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania sytuacji prawnej, zawierającą opinię gminy lub podmiotu prowadzącego pracę z rodziną. Analiza teczek akt 4 rodzin (nr 1,2,3,4) wykazała, że dzieci 1a, 1b i 1c (z rodziny nr 1) oraz dziecko 2a (z rodziny nr 2), w okresie objętym kontrolą przebywały w środowisku biologicznym. Natomiast dzieci 3a i 3b (z rodziny nr 3) oraz dzieci 4a i 4b (z rodziny nr 4,) zgodnie z Postanowieniem Sądu Rejonowego – w okresie objętym kontrolą zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zespół kontrolny stwierdził, że:

- *teczka rodziny nr 3* zawierała dokumentację (pisma do PCPR, Sądu, notatki służbowe, plan pomocy dziecku, sprawozdania półroczne z pracy asystenta rodziny z rodziną, oceny sytuacji rodziny) potwierdzające cyklicznie sporządzane przez jednostkę szczegółowych informacji, dotyczących m.in.: aktualnej sytuacji bytowo – rodzinnej, sprawowanej opieki przez rodziców biologicznych wobec małoletnich dzieci (nr 3a, 3b), braku współpracy rodziny z asystentem rodziny, nierealizowaniu przez rodzinę celów i działań wyznaczonych w planie pracy z rodziną oraz opinię dotyczącą braku możliwości powrotu ww. dzieci do środowiska rodziców biologicznych; współpraca z asystentem zakończona ze względu na brak realizacji wyznaczonych działań i celów w planie pracy z rodziną;
- *teczka rodziny nr 4* zawierała dokumentację (pisma do PCPR, Sądu, notatki służbowe, listę obecności z udziału asystenta rodziny w posiedzeniu zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka w PCPR, sprawozdania półroczne z pracy asystenta rodziny z rodziną, oceny sytuacji rodziny) potwierdzające cyklicznie sporządzanie przez jednostkę szczegółowych informacji, dotyczących m.in.: aktualnej sytuacji bytowo – rodzinnej, sprawowanej opieki przez rodziców biologicznych wobec małoletnich dzieci (nr 4a, 4b), opinii do Sądu dot. nierealizowania przez rodzinę celów i działań wyznaczonych w planie pracy z rodziną; zgodnie z Postanowieniem Sądu dzieci zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej; współpraca z asystentem rodziny trwa nadal na rzecz reintegracji rodziny.

Zespół kontrolny stwierdził, że jednostka przekazywała do Sądu informacje dot. sytuacji bytowej rodzin biologicznych (nr 3, nr 4) objętych wsparciem asystenta rodziny i sporządzała opinie dot. braku możliwości powrotu małoletnich dzieci (3a, 3b, 4a, 4b) pod opiekę rodziców biologicznych i uregulowania ich sytuacji prawnej.

---

¹⁰ art. 15 ust. 1 pkt. 17 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

W kontrolowanym zakresie nie stwierdzono uchybień.

3. Koordynowane wsparcie dla kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”¹¹

Z analizy dokumentacji oraz uzyskanych informacji od Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach wynika, że w okresie objętym kontrolą żadna z rodzin nie wniosowała o wsparcie asystenta rodziny w tym zakresie, a także o wypłatę jednorazowego świadczenia dot. udzielanego wsparcia przewidzianego w ustawie „Za życiem”. Ponadto, na bieżąco prowadzona jest kampania informacyjna dot. możliwości skorzystania ze wsparcia określonego w ww. ustawie (informacje zamieszczone są na tablicy informacyjnej jednostki). Asystent rodziny oraz pracownicy socjalni z jednostki, podczas kontaktu z rodzinami z terenu gminy informują o możliwości skorzystania z ww. wsparcia. Jednostka kontrolowana posiadała Zarządzenie Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej nr OPS.021.1.5.2022 z 19 grudnia 2022 r., w sprawie wprowadzenia procedury koordynacji asystenta rodziny przewidzianej w ramach realizacji ustawy „Za życiem”. Na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Bojadłach w zakładce pn.: „Program Za życiem” znajdowały się szczegółowe informacje dot. m.in.: procedury, zasad, wskazówek koordynacji asystenta rodziny w ramach realizacji ww. ustawy, danych teleadresowych jednostki oraz załączniki z niezbędnymi drukami do pobrania (katalog indywidualnego wsparcia, wnioski, upoważnienia, oświadczenia, wzór zaświadczenia lekarskiego, katalog możliwego wsparcia dla kobiet w ciąży oraz rodzin, weryfikacja planu pracy z rodziną, arkusz diagnozy – ocena sytuacji rodziny).

Akta kontroli: 453, 461-483

W kontrolowanym obszarze nie stwierdzono nieprawidłowości.

WNIOSKI:

Nie stwierdzono uchybień w zakresie:

1. Kwalifikacji asystenta rodziny.
2. Uczestnictwa asystenta rodziny w szkoleniach podnoszących kwalifikacje.
3. Obejmowania rodzin opieką asystenta rodziny.
4. Sporządzania planu pracy z rodziną.
5. Zapewniania wsparcia dla rodzin będących w kryzysie przy wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.
6. Uczestnictwa w posiedzeniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka oraz uczestnictwa w sporządzaniu planu pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
7. Opiniowania ws. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.
8. Koordynowania wsparcia dla kobiet w ciąży i rodzin “Za życiem”.

---

¹¹ Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (zm., Dz. U. z 2023 r. poz. 1923 ze zm., Dz. U. z 2024 r. poz. 1829).

Stwierdzono istotne uchybienie w zakresie:

- 1. Braku prowadzenia placówki wsparcia dziennego oraz zapewniania w niej miejsc dla dzieci zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. c) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**
- 2. Braku zapisu w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny na temat potrzeb związanych z realizacją zadań, dot. placówek wsparcia dziennego dla dzieci.**

Za powstałe uchybienia odpowiedzialność ponosi Kierownik jednostki.

Przyczyną uchybień w realizacji zadań może być:

- brak środków finansowych;
- zaniechania realizacji zadania;
- brak organizacji gotowej podjąć się prowadzenia placówki wsparcia dziennego.

Skutkiem powyższych działań kontrolowanej jednostki mogą być:

- niezapewnienie rodzinom i dzieciom wsparcia adekwatnego do ich potrzeb,
- nierealizowanie wszystkich zadań gminy określonych w cyt. ustawie.

Zalecenia pokontrolne:

Mając na uwadze stwierdzone uchybienia, na podstawie art.197d cytowanej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 13.2 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzenia kontroli, **zalecam:**

- 1. Prowadzić placówkę wsparcia dziennego oraz zapewniać w niej miejsca dla dzieci, zgodnie z art. 176 pkt 3 lit. c) ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**
- 2. Ujmować w rocznym sprawozdaniu z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny potrzeby związane z realizacją zadań, dot. placówek wsparcia dziennego dla dzieci, zgodnie z art. 179 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**

Rekomendacje:

W celu usprawnienia w przyszłości działań jednostki kontrolowanej, **rekomenduję:**

1. Zintensyfikować działania w celu pozyskiwania rodzin wspierających, których status jest uregulowany, zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Pouczenie

Zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz §14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli,

jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.

Jednostka kontrolowana jest **zobowiązana w terminie 30 dni od daty otrzymania zaleceń pokontrolnych do poinformowania wojewody o sposobie ich realizacji.**

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których:

- egzemplarz nr 1 przekazano Kierownikowi jednostki kontrolowanej
- egzemplarz nr 2 wraz z aktami kontroli pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wlkp.

Kontrolujący:

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Magdalena Dziadas

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

Sylwia Czujko - Bury

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO
Grażyna Jelska

Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej